

# نخبه

فقه فتوایی به زبان فارسی  
همراه با حواشی ۳۷ تن از مراجع

آیت الله العظمی محمدابراهیم کلباسی اشتری

تحت اشراف علمی استاد احمد کلباسی اشتری

تصحیح: رضا مولایی اصل

www.ketab.ir

www.ketab.ir

کلیسای اشتری، محمدابراهیم، ۱۱۸۰-۱۲۶۱ق.

نخیه: فقه فتوایی به زبان فارسی همراه با حواشی ۳۷ تن از مراجع / محمدابراهیم کلیسای اشتری؛ تحت اشراف علمی احمد کلیسای اشتری؛ تصحیح رضا مولایی اصل. - قم: مؤسسه بوستان کتاب، ۱۴۰۲.  
۵۲۰ ص. - (مؤسسه بوستان کتاب: ۳۳۴۰) (فقه و حقوق. احکام)

ISBN 978-964-09-2554-6

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

۱. کلیسای اشتری، محمدابراهیم، ۱۱۸۰-۱۲۶۱ق. ۲. فقه جعفری - رساله عملیه. ۳. مجتهدان و علما - ایران - سرگذشتنامه. ۴. فتوهای شیعه - قرن ۱۴. الف. کلیسای اشتری، احمد، ۱۳۴۴ - ب. مولایی اصل، رضا، ۱۳۷۶ - ، مصحح. د. مؤسسه بوستان کتاب. ه. عنوان. و. عنوان: فقه فتوایی به زبان فارسی همراه با حواشی ۳۷ تن از مراجع.

۲۹۷/۳۴۲۲

BP ۱۸۳/۹

شماره کتاب شناسی ملی: ۹۲۷۰۸۷۳

۱۴۰۲

[www.ketab.ir](http://www.ketab.ir)

■ موضوع: احکام (فقه و حقوق)

■ گروه مخاطب: - تخصصی (طلاب و دانشجویان)  
- عمومی

شماره انتشار کتاب (چاپ اول): ۳۳۴۰

مسلسل انتشار (چاپ اول و بازچاپ): ۸۲۴۸

بوستان کتاب

# بستان

## رسالة ن آيت الله العظمى محمدابراهيم كلباسي

### بستان

نخبة

فقه فتوایی به زبان فارسی همراه با حواشی ۳۷ تن از مراجع

- نویسنده: آیت الله العظمی محمدابراهیم کلباسی اشتری
- تحت اشراف علمی استاد احمد کلباسی اشتری • تصحیح: رضا مولایی اصل
- ناشر: مؤسسه بستان کتاب
- لیتوگرافی، چاپ و صحافی: چاپخانه مؤسسه بستان کتاب
- نوبت چاپ: اول / ۱۴۰۲ • شمارگان: ۲۰۰ • بهاد و بسایت رسمی مؤسسه بستان کتاب

۴۲۰۱

تمامی حقوق نشر مکتوب و الکترونیک اثر متعلق به مؤسسه بستان کتاب است

printed in the Islamic Republic of Iran

❖ دفتر مرکزی: قم، خیابان معلم، معلم ۱۴، پلاک ۱۷، کدپستی: ۳۷۱۵۶۱۶۶۵۹، تلفن: ۰۲۵۳۱۱۵۲۶۳۲

تلفن‌های پخش: ۰۲۵۳۱۱۵۲۷۴۰ و ۰۲۵۳۱۱۵۲۷۴۱

❖ فروشگاه مرکزی: قم، چهارراه شهید، تلفن: ۰۲۵۳۱۱۵۱۲۵۰ و ۰۲۵۳۱۱۵۱۱۸۷

❖ فروشگاه تهران: خیابان انقلاب، بین وصال و فلسطین، پلاک ۹۵۱، تلفن: ۰۲۱۶۶۹۶۹۸۷۷۸

❖ فروشگاه اصفهان: خیابان حافظ، چهار راه کرمانی، جنب دفتر تبلیغات اسلامی شعبه اصفهان، تلفن: ۰۳۱۳۲۲۲۰۳۷۰

❖ فروشگاه مشهد: چهارراه خسروی، مجتمع پاس، جنب دفتر تبلیغات اسلامی شعبه خراسان رضوی، تلفن: ۰۵۱۳۲۳۳۴۶۷۲

❖ فروشگاه رنگین کمان (کودک و نوجوان): قم، چهارراه شهید، تلفن: ۰۲۵۳۱۱۵۲۷۷۳

پست الکترونیک مؤسسه: E-mail: info@bustaneketab.ir

پایگاه اینترنتی فروش کتاب: www.bustaneketab.ir

با قدردانی از همکاریانی که در تولید این اثر نقش داشته‌اند:

- اعضای شورای بررسی آثار • اصلاحات حروفنگاری و صفحه‌آرا: حسین محمدی
- طراح جلد: محمود هدایی • اداره آماده‌سازی: حمیدرضا تیموری
- اداره چاپخانه و سفارشات: ناصر منتظری، محمد فرامرزی و سایر همکاران لیتوگرافی، چاپ و صحافی • مدیر تولید: عبدالهادی اشرفی.
- رئیس مؤسسه  
محمدباقر انصاری

## فهرست مطالب

۱۳	سخن مرکز
۱۹	زندگی نامه و شرح احوال علامه حاج محمد ابراهیم کلباسی
۲۰	پدر و اجداد
۲۱	تقوا و اخلاص در عمل
۲۲	حالات روحی و اقدامات اجتماعی
۲۲	عبادات
۲۳	رحلت و محل دفن
۲۳	تالیفات
۲۶	شاگردان
۳۰	فرزندان
۳۱	کرامات
۳۱	توجه ویژه به رزق حلال
۳۱	اهتمام به نماز شب و مستحبات
۳۲	توجه به دعا و برگزاری مراسم مذهبی
۳۳	استجاب دعا
۳۴	نمازهای باران
۳۵	توجه به شرایط استجاب دعا
۳۶	اهتمام به معاش و معاد مردم
۳۶	احترام ویژه به علمای دین
۳۶	احیاء مجدد حوزه علمیه اصفهان
۳۷	سفر تاریخی علامه کلباسی به تهران
۳۸	دستاوردهای سفر به تهران

۳۳۵	باب ششم: در سجود
۳۴۱	باب هفتم: در تشهد و سلام
۳۴۱	فصل اول: در تشهد
۳۴۲	فصل دوم: در سلام
۳۴۴	خاتمه: در چند چیز که اهتمام به شأن آن بسیار است
۳۴۴	اول: در قنوت
۳۴۸	دوم: در تعقیب
۳۴۹	سیم: در سجده شکر
۳۵۰	چهارم: در سجده‌های قرآن
۳۵۳	پنجم: در حکم زن و طفل
۳۵۴	مبحث سیم: در باقی نمازهای واجب
۳۵۴	باب اول: در نماز جمعه
۳۵۸	باب دوم: در نماز عید رمضان و عید قربان
۳۶۰	باب سیم: در نماز کسوف و خسوف و زلزله و باقی آیات
۳۶۴	باب چهارم: در نمازی که واجب می‌شود به التزام
۳۶۴	[احکام نماز استیجاری]
۳۶۷	مبحث چهارم: در پاره‌ای از مهمّ در نمازهای سنتی
۳۶۷	فصل اول: در نوافل مرتبه است
۳۷۰	فصل دوم: در نماز تحیت مسجد
۳۷۰	فصل سیم: در نماز جعفر طیار
۳۷۱	فصل چهارم: در نماز لیلة الدفن
۳۷۲	فصل پنجم: در نماز غفیله
۳۷۳	فصل ششم: در نماز اول ماه
۳۷۴	مبحث پنجم: در لواحق نماز
۳۷۴	باب اول: در مبطلات نماز
۳۷۸	باب دوم: در احکام شک و سهو
۳۷۹	فصل اول: در احکام سهو
۳۷۹	فصل دوم: در سجود سهو
۳۸۳	فصل سیم: در احکام شک است
۳۸۵	[شک‌هایی که موجب بطلان نماز می‌شوند]
۳۸۶	[شک‌هایی که موجب بطلان نماز نمی‌شوند]

- ۳۹۰..... [احکام شک امام و مأموم]
- ۳۹۲..... فصل چهارم: در احکام نماز احتیاط
- ۳۹۵..... باب سیم: در نماز قضا
- ۴۰۰..... باب چهارم: در نماز جماعت
- ۴۱۴..... باب پنجم: در قصر و اتمام
- ۴۲۹..... [احکام قصد اقامه ده روز]
- ۴۳۳..... مقصد سیم: در زکات مال و بدن و خمس
- ۴۳۳..... مبحث اول: در زکات مال
- ۴۳۳..... باب اول: در شرایط زکات و آنچه زکات به آن تعلق می‌گیرد
- ۴۳۳..... فصل اول: [در شرایط وجوب زکات]
- ۴۳۷..... فصل دوم: در آنچه زکات در آن واجب است
- ۴۴۲..... باب دوم: در نصاب هر یک از اجناس زکوی و مقداری که باید از هر یک اخراج شود
- ۴۴۲..... فصل اول: در آنچه متعلق به غلات است، از گندم و جو و خرما و مویز
- ۴۴۵..... فصل دوم: در نصاب طلا و نقره
- ۴۴۷..... فصل سیم: در نصاب شکر
- ۴۴۸..... فصل چهارم: در نصاب گاو و گوسفند
- ۴۴۹..... باب سیم: در مصارف زکات و شروط آن و کیفیت دادن
- ۴۴۹..... فصل اول: در مستحقین زکات
- ۴۵۴..... فصل دوم: [شروط مستحقین زکات]
- ۴۵۶..... فصل سیم: [کیفیت پرداخت زکات]
- ۴۶۰..... مبحث دوم: در زکات فطره است
- ۴۶۰..... باب اول: در مکلفین به آن و شرایط تعلق آن
- ۴۶۰..... فصل اول: [شرایط وجوب زکات فطره]
- ۴۶۱..... فصل دوم: [احکام زکات فطره واجب النفقه و میهمان]
- ۴۶۴..... باب دوم: در جنس زکات فطره و قدر آن و وقت بیرون کردن و مصرف آن
- ۴۶۵..... فصل اول: جنس
- ۴۶۶..... فصل دوم: [وقت وجوب زکات فطره و شرایط پرداخت آن]
- ۴۶۹..... مبحث سیم: در خمس است
- ۴۶۹..... باب اول: در آنچه خمس به آن تعلق می‌گیرد و در شرایط آن
- ۴۶۹..... فصل اول: بدان که چیزهایی که خمس در آنها واجب است، هفت چیز است
- ۴۷۷..... فصل دوم: [در شرایط تعلق وجوب خمس]

۴۸۴	باب دوم: در کیفیت قسمت و مصرف خمس و شرایط ارباب خمس و نحو آن است
۴۸۴	فصل اول: در قسمت خمس
۴۸۴	فصل دوم: [در شرایط صحت ادای خمس]
۴۸۷	خاتمه: در بیان سایر صدقات است
۴۸۹	مقصد چهارم: در صوم است
۴۸۹	مبحث اول: در ماهیت و شرایط و کیفیت و احکام آن است
۴۸۹	باب اول: در بیان شرایط و لواحق آن
۴۸۹	فصل اول: در شرایط وجوب و صحت
۴۹۷	فصل دوم: [در بیان برخی احکام روزه]
۵۰۰	باب دوم: در بیان حقیقت روزه
۵۰۰	فصل اول: در زمان روزه
۵۰۱	فصل دوم: در نیت روزه
۵۰۷	فصل سیم: در بیان آنچه باید از آن امساک نمود
۵۰۷	اول و دوم: خوردن و آشامیدن
۵۱۱	سیم: جماع کردن است
۵۱۲	چهارم: کذب بر خدا و رسول و آنچه <small>است</small>
۵۱۳	پنجم: ارتماس در آب است
۵۱۴	ششم: رسیدن غبار به حلق
۵۱۵	هفتم: فی کردن
۵۱۶	هشتم: استمنا
۵۱۷	نهم: احتقان به مایع است، بدون ضرورت
۵۱۷	دهم: بقای بر جنابت است، عمداً تا به طلوع فجر
۵۲۰	باقی ماند در مقام، چند بحث
۵۲۰	بحث اول
۵۲۲	بحث دوم
۵۲۴	بحث سیم
۵۲۵	بحث چهارم
۵۲۶	بحث پنجم

## سخن مرکز

مرکز احیای تراث اشارات در سال ۱۳۹۴ شمسی/۱۴۳۶ قمری/۲۰۱۵ میلادی در ذیل الطاف باری تعالی و عنایات حضرت بقیة اللّٰه ارواحنا فداه و با حمایت‌های ویژه حضرت آیت اللّٰه حاج شیخ احمد کلباسی اشتری، در راستای ترویج فرهنگ تحقیق و پژوهش در بین طلاب و استادان حوزه علمیه و نشر آثار اسلامی آغاز به کار نمود.

هدف این مرکز حفظ و نگهداری میراث اسلامی و عرضه علمی و به روز آن به جوامع علمی و دوست‌داران فرهنگ و اندیشه اسلامی است و محور فعالیت‌های آن تحقیق، تصحیح و مطالعات مربوط به میراث مکتوب اسلامی است.

این مجموعه با فراهم ساختن زیرساخت و ابزارهای لازم همانند منابع خطی و چاپی و با بهره‌گیری از محققین حوزوی و دانشگاهی و همچنین آموزش طلاب فاضل و علاقه‌مند، تاکنون موفق شده است در زمینه احیای میراث علمی گذشتگان گام‌های مؤثری بردارد.

برای نخستین بار در شهر اصفهان روش تحقیق در زمینه تراث پژوهی به طلاب آموزش داده شد و از استادان این عرصه دعوت گردید. همچنین طلاب آشنا و دارای سوابق پژوهشی حضور مستمری در مرکز دارند و راهنمای طلاب کارآموز هستند.

مرکز احیای تراث اشارات تاکنون موفق شده است چند کتاب با موضوعات مختلف علوم اسلامی را به چاپ برساند و چندین عنوان کتاب و رساله دیگر در دست تحقیق و تصحیح و چاپ دارد.



محققین این مرکز تا کنون موفق شده‌اند آثار ذیل را تحت اشراف علمی آیت‌الله حاج شیخ احمد کلباسی اشتری با تصحیح و تحقیق آماده چاپ و نشر نمایند:

۱. انیس اللیل (شرح دعای کمیل)، تألیف: آیت‌الله حاج شیخ محمدرضا کلباسی اشتری، تصحیح: آیت‌الله حاج شیخ احمد کلباسی اشتری، چاپ شده توسط مؤسسه بوستان کتاب در سال ۱۳۹۴.

۲. نفعات اللیل (شرح دعای کمیل)، تألیف: آیت‌الله حاج شیخ محمدرضا کلباسی اشتری، تصحیح: آیت‌الله حاج شیخ احمد کلباسی اشتری، چاپ شده توسط نشر دانش حوزه در سال ۱۳۹۱.

۳. مکیال الیقین (فی بیان اصول الدین)، تألیف: آیت‌الله حاج شیخ محمدرضا کلباسی اشتری، تصحیح: آیت‌الله حاج شیخ احمد کلباسی اشتری، چاپ شده توسط مؤسسه بوستان کتاب در سال ۱۴۰۰.

۴. الدعوة الحسینیه الی نصره الشریعة الإسلامیه (اسرار نهضت امام حسین علیه السلام)، تألیف: آیت‌الله حاج شیخ محمدرضا کلباسی اشتری، تصحیح: آیت‌الله حاج شیخ احمد کلباسی اشتری، چاپ شده توسط مؤسسه بوستان کتاب در سال ۱۴۰۰.

۵. رهنمای دین؛ دستور تبلیغ (رساله امر به معروف و نهی از منکر)، تألیف: آیت‌الله حاج شیخ محمدرضا کلباسی اشتری، تصحیح: آیت‌الله حاج شیخ احمد کلباسی اشتری، چاپ شده توسط مؤسسه بوستان کتاب در سال ۱۴۰۰.

۶. مفتاح النجاح فی شرح دعاء الصبح (رساله توحیدیه) همراه با رساله نهج النجاة (رساله معادیه)، تألیف: آیت‌الله حاج شیخ محمدرضا کلباسی اشتری، تصحیح: آیت‌الله حاج شیخ احمد کلباسی اشتری، چاپ شده توسط مؤسسه بوستان کتاب در سال ۱۴۰۰.

این چهار رساله اخیر با نام «رساله‌های اعتقادی و کلامی» نیز توسط مؤسسه بوستان کتاب در سال ۱۳۹۶ چاپ شده است.

۷. إشراقات الأيام لإفادات الأنام (تفسیر عرفانی بعضی آیات قرآن)، تألیف: آیت‌الله حاج شیخ محمدرضا کلباسی اشتری، تصحیح: آیت‌الله حاج شیخ احمد کلباسی اشتری، چاپ شده توسط مؤسسه بوستان کتاب در سال ۱۴۰۰.